

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

1.Bf.284/2023/9.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2024. év március hó 12. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali vesztegetés elfogadása büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 17.B.44/2022/178-III. számú ítéletét Terhelt25 XXV. r. vádlottal szemben megváltoztatja.

Terhelt25 XXV. r. vádlott terhére értékelt 5 rendbeli hivatali vesztegetés büntettét [Btk. 293.§ (1) bekezdés] 3 esetben folytatólagosan elkövetettnek minősíti.

A XXV. r. vádlott részére engedélyezett részletfizetést akként változtatja meg, hogy a vádlott részére 10 (tíz) havi részletfizetést engedélyez.

Egy havi részlet összegét 50.000 (ötvenezer) forintban állapítja meg.

A részletfizetés első részlete az ítélet jogerőre emelkedését követő második hónap 15. napjáig, a következő részletek minden hónap 15. napjáig esedékesek.

Terhelt25 XXV. r. vádlott anyja neve helyesen Terhelt25 születési neve.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt25 XXV. r. vádlottal szemben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

[1] A Központi Nyomozó Főügyészség a 2022. június 17. napján kelt 1.Nyom.21/2019. számú vádiratában vádat emelt Terhelt1 és társai ellen, melyben Terhelt25 XXV. r. vádlottat 5 rendbeli a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő – 3 esetben folytatólagosan elkövetett - hivatali vesztegetés büntettével vádolta.

[2] A Budapest Környéki Törvényszék a 2023. április 21. napján kihirdetett 17.B.44/2022/178-III. számú ítéletével – a bűnösséget beismerő nyilatkozatának elfogadását követően - Terhelt25 XXV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 5 rendbeli, a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző részben folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettében, ezért öt halmazati büntetésül 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés napi tételének összegét 2.000,- forintban állapította meg, és az így kiszabott összesen 500.000,- forint pénzbüntetés megfizetésére 24 havi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett továbbá a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a XXV. r. vádlott terhére a büntetés súlyosítása érdekében. Terhelt25 XXV. r. vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette.

[4] A Központi Nyomozó Főügyészség az 1.Nyom.21/2019. számú írásban benyújtott fellebbezésében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés eltúlzottan enyhe, nem felel meg a Btk. 80.§ (1) bekezdésében írt büntetési céloknak, különösen a speciális prevenciónak, valamint az ítélet belső arányosságára sincs tekintettel.

[5] Álláspontja szerint a törvényszék helyesen értékelte a XXV. r. vádlott vonatkozásában az enyhítő és súlyosító körülményeket, de tévesen nem értékelte a vádlott terhére a korrupciós bűncselekmények elszaporodottságát. A statisztikai adatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a hivatali vesztegetés büntette 2016-2018. évek között növekvő tendenciát mutatott. 2018-ban a regisztrált korrupciós bűncselekmények száma Budapesten és Pest vármegyében kimagasló volt, így az 56. BK. vélemény 11. pontja alapján Terhelt25 XXV. r. vádlott terhére az elszaporodottság súlyosító körülményként aggálytalanul megállapítható.

[6] Az ítélet indokolása szerint Terhelt25 XXV. r. vádlott vonatkozásában azért került sor enyhébb büntetés kiszabására, mert a bíróság figyelemmel volt az ítélet belső arányosságára. Mivel a XXV. r. vádlott terhére a vádbeli bűncselekmények alacsonyabb számú rendbelisége volt megállapítható, ezért az ügyészi indítványhoz képest kis mértékben enyhébb büntetés kiszabása volt indokolt.

[7] A Budapest Környéki Törvényszék a 2023. április 19. napján kihirdetett 17.B.44/2022/178-II. számú ítéletével Terhelt20 XX. r. vádlottat 4 rb. a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntette miatt jogerősen 300 napi tétel, napi tételenként 3.500 forint pénzbüntetésre ítélte.

[8] Összehasonlítva a XXV. r. és a XX. r. vádlott személyi körülményeit, illetve a vonatkozásukban értékelt büntetéskiszabási körülményeket, az állapítható meg, hogy

Terhelt25 XXV. r. vádlott esetében nem merült föl olyan körülmény, ami indokolná az ügyészi mértékes indítványban megjelölt pénzbüntetés napi tételeinek számában mutatkozó enyhítést. Így az ítélet belső arányossága is azt indokolja, hogy Terhelt25 XXV. r. vádlott vonatkozásában a törvényszék által kiszabott büntetést a másodfokú bíróság súlyosítsa, mivel az eltúlzottan enyhe.

[9] Így a büntetési célok Terhelt25 XXV. r. vádlott vonatkozásában a kiszabott pénzbüntetés napi tételei számának felemelésével érhetők el.

[10] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.555/2023/9. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

[11] Kifejtette, hogy a XXV. r. vádlott az előkészítő ülésen a bűnösségét beismerte, lemondott a tárgyaláshoz fűződő jogáról, beismerését az elsőfokú bíróság elfogadta, annak törvényi feltételei fennálltak. A fellebbezés okára és céljára tekintettel a Be. 590. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének korlátozott felülbírálatára kerülhet sor, a másodfokú bíróság nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.

[12] A fellebbviteli főügyészség az ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó eljárásjogi hibát nem észlelt. Az irányadó tényállás alapján a vádlott felmentésének vagy vele szemben az eljárás megszüntetésének nincs helye, de a cselekmények büntetőjogi minősítése tekintetében az elsőfokú ítélet pontosítását indítványozta, ami a Be. 606.§ (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróság által is elvégezhető.

[13] Így nincs helye a „részben folytatólagosan elkövetett” megszövegezésnek, a folytatólagosan elkövetett bűncselekmények számát az irányadó tényállások alapján szükséges meghatározni. Így a XXV. r. vádlott esetében a pontos büntetőjogi minősítés 5 rendbeli hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293.§ (1) bekezdés], melyből 3 rendbeli cselekmény folytatólagosan elkövetett.

[14] A vádhatóság meglátása szerint a törvényszék a büntetés kiszabásánál irányadó tényeket nem egyéniesítve vette számba. A XXV. r. vádlott vonatkozásában a büntetőeljárás alatti elkövetés nem állt fenn, azonban az elsőfokú bíróság a korrupciós bűncselekmények elszaporodottságában rejlő súlyosító tényezőt indok nélkül vetette el. A büntetlen előélet fiatalabb korban csekélyebb súllyal való figyelembe vételére vonatkozó érvelés – a vádlott életkora alapján – nem értelmezhető. A XXV. r. vádlott nem tett feltáró jellegű beismerő vallomást, más személy eltartására nem köteles, így ezen enyhítő körülmények vonatkozásában nem értékelhetők.

[15] Utalt arra is, hogy a XXV. r. vádlottat a Szentendrei Járási Ügyészség 2021. december 21. napján kelt B.563-19/2021. számon a 2021. június 22. napján elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétsége miatt megrovásban részesítette.

[16] Az ügyészi indítvány alapján pénzbüntetésnél súlyosabb büntetési nem kiszabására nem volt lehetőség, az a büntető törvény alapján is törvényes. A pénzbüntetés összege, azon belül pedig a napi tételek száma azonban eltúlzottan enyhe, annak mértékét a belső arányosság sem indokolja. A XXV. r. vádlott cselekményeinek szervezett módjában, részben elhúzódó időtartamában és a kitartó elkövetésben rejlő nagy tárgyi súlya alapján a napi tételek számának a Be. 565.§ (2) bekezdésében írtakra is figyelemmel elvégezhető emelése szükséges, míg az egy napi tételre eső összeg a vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyai alapján egyáltalán nem eltúlzott.

[17] A vádhatóság észlelte továbbá, hogy a XXV. r. vádlott személyi adatai között – nyilvánvaló elírás folytán – tévesen szerepelt a vádlott édesanyjának vezetékneve, az helyesen Terhelt25 születési neve.

[18] Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Be. 606.§ (1) és (3) bekezdése alapján változtassa meg a törvényszék ítéletét, a büntetőjogi minősítést pontosítsa, a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést a napi tételek számának felemelésével súlyosítsa, a vádlott személyét azonosító adatokat a Be. 453.§ (6) bekezdése alapján javítsa ki, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét a XXV. r. vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

[19] Terhelt25 XXV. r. vádlott és védője az ügyészi fellebbezésre észrevételt nem tettek.

[20] Az ügyészség fellebbezése részben alapos.

[21] A Fővárosi Ítéltábla az iratanyagból megállapította, hogy az elsőfokú bíróság törvényesen alkalmazta a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénynek (Be.) a bűnösséget beismerő vádlott esetében a tárgyaláshoz való jogáról lemondás intézményét.

[22] A törvényszék Terhelt25 XXV. r. vádlott előkészítő ülésen tett beismerő nyilatkozatára tekintettel helytállóan vette figyelembe a Be. 504. § (1)-(3) bekezdését, melynek keretében a Be. 504. § (3) bekezdése alapján a 2023. április 21. napján kelt 17.B.44/2022/178-XXVIII. számú végzésével törvényesen fogadta el a bűnösséget beismerő nyilatkozatát. A korlátozott felülbírálatra tekintettel a másodfokú bíróságnak kizárólag a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjában írt eljárási szabálysértések vizsgálatára volt törvényes lehetősége, melynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta.

[23] Az elsőfokú ítéletnek a Be. 504. § (6) bekezdésének alkalmazásával történt meghozatalára tekintettel az ítéltábla a bejelentett fellebbezések alapján eljárva – utalva a Be. 580. § (2) bekezdés a) és b) pontjára – nem vizsgálta az elsőfokú ítélet megalapozottságát, így jelen határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[24] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás kizárólag a XXV. r. vádlott személyi része vonatkozásában szorul pontosításra. Az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ügyiratok tartalma szerint pontosította a vádlott személyi körülményeit.

[25] Terhelt²⁵ XXV. r. vádlott büntetlen előéletű, de a Szentendrei Járási Ügyészség 2021. december 21. napján kelt B.563-19/2021. számú határozatával a 2021. június 22. napján elkövetett hamis magánokirat felhasználásnak vétsége miatt megrovásban részesítette.

[26] Az elsőfokú ítélet tényállása a hivatkozott kiegészítésekkel már megalapozott és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, amelyből az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a XXV. r. vádlott bűnösségére.

[27] Az ítéltábla azonban XXV. r. vádlott terhére rótt bűncselekmény minősítését pontosította a következők szerint.

[28] A Btk. 6.§ (1) bekezdése szerint bűnhalmazat az, ha az elkövető egy vagy több cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el. A (2) bekezdés értelmében nem bűnhalmazat, hanem folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes akaratelhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként követ el.

[29] A korrupciós bűncselekmények körében a bűnhalmazat, illetve folytatólagosság megállapítása körében többféle jogirodalmi álláspont létezik. A Kúria a BH 2017. 250. számú eset döntés III. pontjában úgy foglalt állást, ha különböző ügyekben kéri/fogadja el az előnyt vagy annak ígéretét az elkövető, akár ugyanazon, akár különböző személyektől, a cselekmények az ügyek számához igazodó bűnhalmazatot alkotnak. (Kúria Bfv.964/2016.) A BH 2017. 213. számú eseti döntés III. pontja azonban rögzíti, hogy a folytatólagosság a hivatali vesztegetés elfogadásának büntette kapcsán akkor állapítható meg, ha folyamatosan fennálló kapcsolatban ugyanattól a személytől többször kér vagy fogad el előnyt a hivatalos személy. (Kúria Bfv.I.1.351/2016.)

[30] Az ítéltábla a hivatali vesztegetés büntette minősítésének és rendbeliségének vizsgálatakor az ügyek számát, a jogtalan előnyben részesülő személyeket, valamint a folytatólagosság kritériumait egyaránt vizsgálta. (ÍH 2017. 79. I.) A hivatali vesztegetés rendbelisége ahhoz igazodik, hogy hány ügyben kéri vagy fogadja el az előnyt az elkövető, a vádlottak terhére rótt cselekmények rendbelisége a bűnkapcsolatok száma szerint minősül, és azon belül lehetnek folytatólagosan elkövetettek, amennyiben a folytatólagosság törvényi feltételei fennállnak.

[31] Ennek értelmében az ítéltábla azt vizsgálta, hogy a folytatólagosság törvényi kritériumai megállapíthatók-e, illetve hány esetben. A XXV. r. vádlott kérésére Terhelt2 II. r. vádlott és egy másik vádlott-társa több gépjármű hatósági eljárását folytatta le néhány napon belül, tehát e cselekmények vonatkozásában a folytatólagosság törvényi feltételei maradéktalanul megvalósultak (tényállás I/19. és II/19. pontjai). Tekintettel arra, hogy Terhelt2 II. r. vádlott esetében a cselekmények elkövetésére két ízben – közel egy év különbséggel – került sor, így a két időben elkülönülő elkövetési időszak tekintetében a folytatólagosság feltételei nem álltak fenn. Terhelt4 IV. r. vádlott és egy másik vádlott-társ egy-egy gépkocsi vizsgáztatását intézte, így ezen cselekmények esetében a folytatólagosság megállapítása kizárt (tényállás III/19. és IV/19. pontjai).

[32] Így Terhelt25 XXV. r. vádlott I/19. tényállási pontban írt cselekménye 1 rendbeli, a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettét, II/19. tényállási pontbeli magatartása 2 rendbeli, a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettét, míg a III/19. és IV/19. pontban írt bűncselekménye 1-1 rendbeli, a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző hivatali vesztegetés büntettét valósította meg.

[33] Mindezek alapján Terhelt25 XXV. r. vádlott terhére 5 rendbeli a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző hivatali vesztegetés büntette állapítható meg, melyből 3 rendbeli folytatólagosan elkövetett.

[34] Az ítéltábla ennek megfelelően módosította a XXV. r. vádlott hivatali bűncselekményének minősítését.

[35] A joghátrány megválasztása körében a törvényszék szinte hiánytalanul és a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlott terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket. A fellebbviteli főügyészség helytállóan mutatott rá, hogy a XXV. r. vádlott esetében további súlyosító körülmény a korrupciós bűncselekmények közismert és statisztikai adatokkal alátámasztott elszaporodottsága.

[36] A Kúria legutóbb a 2021. évi 68. számon közzétett eseti döntésében foglalkozott a büntetés céljának kérdésével, melynek során kifejtette, hogy a Btk. 79. §-ában írtak szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A büntetés kétségtelen joghátrány, a büntetés kiszabása ekként joghátrány okozása, vagyis az elkövetőre vonatkozó rosszallás megtestesítése. Az elkövetett bűncselekmény viszont nyilvánvalóan szintén rosszat jelent. Ehhez képest a büntetés lényege – hagyományosan – a rosszra (a bűnre) adott olyan válasz, amiben testet ölt az elkövetőre vonatkozó, az elkövető számára rossz, azaz joghátrány (szabadságelvonás, jogkorlátozás stb.) okozása. A büntetés alakilag mindig megtorlás, vagyis az elkövető által elkövetett büntettnak megfelelő, arányos joghátránnyal való viszonzása. A

büntetés lényege, tartalma pedig egyfelől fenytés, azaz az elkövető számára nehézséggel sújtás, másfelől a bűnhódés lehetőségének elindítása. Ahhoz, hogy egy büntetés elérje célját általában elegendő, hogy a büntetés okozta rossz nagyobb legyen, mint a bűnből következó jó, és a rossznak túlsúlya alapján kell kiróni a büntetést és közömbössé tenni azt az előnyt, amelyet egy adott bűncselekmény elkövetése az elkövető számára jelentene.

[37] Az ítéltábla rögzíti továbbá, hogy a büntetésnek meg kell felelnie a generális és a speciális prevenció követelményének, vagyis mind a társadalom többi tagját, mind a tettest vissza kell tartania újabb bűncselekmény elkövetésétől. Ezáltal tehát alkalmasnak kell lennie a bűnözés befolyásolására, amelynek egyik eszköze az individualizáció, vagyis a büntetés lehetőleg személyre szabott, egyéniesített volta.

[38] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az enyhító és súlyosító körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor az eljárás tárgyát képezó bűncselekmény társadalomra veszélyességére tekintettel a XXV. r. vádlottal szemben a Btk. 33.§ (1) bekezdés d) pontja alapján pénzbüntetést szabott ki.

[39] Egyetértett a másodfokú bíróság a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés jogalapjával és annak mértékével is. A napi tételek száma a XXV. r. vádlott esetében tükrözte az általa elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyát, a személyében rejlő társadalomra veszélyességet, és a vádlott-társak cselekvőségét szem előtt tartva megfelelt az ítélet belső arányosságának is. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a XXV. r. vádlott vonatkozásában – a mértékes indítványhoz és a többi vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételéhez képest – alkalmazott kismértékű enyhítés megfelelt a joghátrány fent említett egyéniesítésének. Ezért az ítéltábla nem látott alapot annak megemelésével a kiszabott pénzbüntetés súlyosítására.

[40] Az egy napi tétel összege a vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyaihoz igazodóan törvényes volt, annak mértéke eltúlzottnak nem tekinthető, így annak megváltoztatása szintén nem volt indokolt.

[41] Az ítéltábla a XXV. r. vádlott vonatkozásában a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 42.§ (1) bekezdése alapján engedélyezett részletfizetés feltételeit módosította. Ennek értelmében, ha a vádlott valószínűsíti, hogy a pénzbüntetés azonnali vagy egy összegben való megfizetése magának, vagy tartásra szoruló hozzátartozójának a büntetés célján túlmenő jelentős anyagi nehézséget okozna, és megalapozottan feltehető, hogy a vádlott a meghosszabbított határidőben fizetési kötelezettségének pontosan eleget tesz, részére a bíróság engedélyezheti, hogy a pénzbüntetést két éven belül, részletekben fizesse meg.

[42] A Bv. tv. 42.§ (3) bekezdése értelmében azonban a részletfizetés olyan, havonta fizetendő összegben engedélyezhető, amely osztható a pénzbüntetés esetén az ítéletben megállapított napi tétel összegével.

[43] Az oszthatóságra tekintettel az ítéltábla a vádlott esetében 10 havi részletfizetést engedélyezett, és meghatározta a havonta fizetendő részletek összegét, valamint a teljesítési határidőket.

[44] Az elsőfokú ítéletben nyilvánvalóan elírási hiba folytán tévesen került feltüntetésre a XXV. r. vádlott édesanyjának vezetéckneve, ezért azt a Be. 451.§ (3) bekezdése és a Be. 184.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság korrigálta.

[45] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek.

[46] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 598. § (2) bekezdése alapján megtartott tanácsülésen, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2024. év március hó 12. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
s.k.

a tanács elnöke

Dr. Kovács Katalin s.k.

előadó bíró

Dr. Kertész Andrea

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 17.B.44/2022/178-III. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.284/2023/9. számú ítéletében írt változtatásokkal Terhelt25 XXV. r. vádlott vonatkozásában 2024. év március hó 12. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. év március hó 12. napján

Dr. Rédei Géza s.k.

a tanács elnöke